

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 1306/11
14.12.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Zvezdane Lutovac i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužilje N.B. iz A, čiji je punomoćnik A.J, advokat iz N.S, protiv tužene Republike Srbije - Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike, Beograd, koju zastupa Republičko javno pravobranilaštvo u Beogradu - Odeljenje u Novom Sadu, radi isplate, odlučujući o reviziji tužene, izjavljenoj protiv presude Višeg suda u Novom Sadu Gž br. 5016/10 od 22.06.2011. godine, u sednici veća održanoj 14.12.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

I PREINAČUJU SE presuda Višeg suda u Novom Sadu Gž br. 5016/10 od 22.06.2011. godine i presuda Osnovnog suda u Novom Sadu P br. 2508/10 od 10.03.2010. godine, tako što se ODBIJA kao neosnovan tužbeni zahtev tužilje N.B. iz A, kojim je tražila da se tužena Republika Srbija obaveže da joj kao nasledniku iza pok. N.J, na ime razlike između pripadajućeg i isplaćenog dela invalidskih primanja, na ime lične invalidnine, dopunske lične invalidnine V grupe i ortopedskog dodatka za period od 01.10.1999. do 30.11.2002. godine isplati 43.260,44 dinara sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni mesečni iznos počev od 16-og u mesecu do isplate, kao i da joj naknadi troškove parničnog postupka.

II Svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Novom Sadu P br. 2508/10 od 10.03.2010. godine, obavezana je tužena da tužilji kao nasledniku iza pok. N. J, na ime razlike između pripadajućeg i isplaćenog dela invalidskih primanja, po pravnom osnovu sticanja bez osnova, na ime lične invalidnine, dopunske lične invalidnine V grupe i ortopedskog dodatka za period od 01.10.1999. do 30.11.2002. godine isplati 43.260,44 dinara sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni mesečni iznos počev od 01-og u mesecu za prethodni mesec do konačne isplate, kao i da joj naknadi troškove spora od 12.000,00 dinara.

Presudom Višeg suda u Novom Sadu Gž br. 5016/10 od 22.06.2011. godine, prvostepena presuda je preinačena u delu odluke o kamati, tako što je tužilji na dosuđene iznose kamata priznata počev od 16-og u mesecu za prethodni mesec do konačne isplate.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilja je dala odgovor na reviziju sa predlogom da se ista odbaci, a tužena obaveže na plaćanje troškova za dati odgovor.

Po opštim pravilima o dozvoljenosti revizije iz člana 394. ZPP, revizija u ovoj parnici (imajući u vidu visinu potraživanja) ne bi bila dozvoljena. S obzirom da je Apelacioni sud u Novom Sadu predložio da se ova revizija izuzetno dozvoli zbog ujednačavanja sudske prakse, revizijski sud je prihvatio ovaj predlog smatrajući da je u konkretnom slučaju potrebno razmotriti pitanja od opšteg interesa i ujednačiti sudsku praksu.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 399. ZPP i našao da je revizija osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, pravnom prethodniku tužilje, N.J. priznato je pravo ratnog vojnog invalida VI grupe sa 60% invaliditeta, pravo na ličnu invalidninu, kao i pravo na ortopedski dodatak. Rešenjem nadležnog organa tužene njemu je bilo priznato i pravo na dopunsku ličnu invalidninu ratnog vojnog invalida V grupe počev od 01.07.1992. godine, a pravo na ličnu invalidninu, dopunsku ličnu invalidninu i ortopedski dodatak je prestalo 03.12.2002. godine kada je N. preminuo. Njemu je u periodu od 01.10.1999. do 30.11.2002. godine po ovim osnovima isplaćeno manje 43.260,44 dinara. Tužilja je nasledila pravo na isplatu razlike između pripadajućeg i isplaćenog dela invalidskih primanja na ime lične invalidnine, dopunske lične invalidnine i na ime ortopedskog dodatka za period od 01.10.1999. do 30.11.2002. godine.

invalidnine i na ime ortopedskog dodatka za period od 01.10.1999. do 30.11.2002. godine.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su usvojili tužbeni zahtev i tužilji dosudili traženu naknadu, zaključivši da prigovor zastarelosti potraživanja nije osnovan, jer se ne radi o povremenim potraživanjima iz člana 372. ZOO, za koje je propisano da zastarevaju za tri godine. Prema njihovom stanovištu, u konkretnom slučaju se radi o potraživanjima koja nisu unapred poznata i čija se visina menja svakog meseca, pa se na takva potraživanja primenjuje opšti rok od deset godina od dospelosti svakog mesečnog primanja iz člana 371. ZOO.

Pogrešno je stanovište nižestepениh sudova da je prigovor zastarelosti potraživanja neosnovan i da u konkretnom slučaju treba primeniti opšti zastarni rok iz člana 371. ZOO (desetogodišnji rok zastarelosti).

Naime, opšti zastarni rok iz citirane odredbe primenjuje se samo ako „zakonom nije određen neki drugi rok“.

Naknada za dopunsku zaštitu (dopunska lična invalidnina) ima karakter povremenog potraživanja, jer se prema članu 28. i 51. Zakona o osnovnim pravima boraca, vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SRJ" br. 24/98 i 29/98), određuju u mesečnim iznosima. Prema članu 71. istog zakona isplaćuje se po proteku isteka meseca za koji se vrši isplata. Na osnovu člana 372. stav 1. u vezi sa članom 379. stav 2. ZOO, potraživanja povremenih davanja koja dospevaju godišnje i u kraće određenom vremenskom periodu (povremena potraživanja), zastarevaju za tri godine od dospelosti svakog pojedinačnog davanja.

Imajući u vidu datum podnošenja tužbe - 07.04.2009. godine i osnovanost istaknutog materijalno-pravnog prigovora, potraživanje tužilje je zastarelo, zbog čega je njen tužbeni zahtev odbijen.

Odluka o troškovima parničnog postupka zasnovana je na odredbi člana 159. ZPP, jer tužena koja je uspela u sporu nije tražila troškove postupka.

Na osnovu člana 407. stav 1. ZPP, Vrhovni kasacioni sud je odlučio kao u izreci presude.

Predsednik veća - sudija,

Vlasta Jovanović, s.r.